

SH 40 ÅR 1985 - 2025

Ella Velander

TILL MINNE AV ELLA VELANDER

Text: Cornelia Larsson

Strax innan jul 2022, somnade Ella in. Hon blev 101 år. Begravningsgudstjänsten i S:ta Maria Kyrka i Helsingborg, blev ett väldigt fint avsked av en god vän. Med vacker musik, till viss del framförd av hennes barnbarn, och ett blomsterhav som omgärdade kistan.

Ella och hennes man Börje, har betytt otroligt mycket för svensk NF-avel och för Svenska New Forestföreningen. De var båda involverade i föreningens grundande 1967. Och båda två har haft olika styrelseposter i SNF genom åren. I mitten av 1960-talet importerade de ett flertal bra ston och hingsten Merrie Master RNF 11, vilka var grundplåten till Smedhults Stuteri.

Men även övriga "hästsverige" har haft glädje av hennes kunskaper. Som engagerad ordförande i Svenska Ponnyavelsförbundet och som styrelseledamot i Svenska Hästavelsförbundet.

Själv lärde jag känna Ella 1992, när jag blev invald i SNF's styrelse. Det var samma år som Ella tog över ordförandeklubban. Hon hade en enastående

förmåga att involvera alla i föreningsarbetet, och alla fick känna sig betydelsefulla. Jag var en ganska blyg tjej, som inte tidigare vågat ta plats i något sammanhang. Hon var den mentor jag saknat! Ella fick oss att förstå att vi alla var viktiga för föreningen. Och för mig blev det startskottet till 30 år i styrelsen.

Ella var en otroligt god vän, inspiratör och mentor. Åtskilliga gånger har jag suttit i hennes lilla kök, eller på altanen på baksidan av huset, och fikat. Och givetvis diskuterat New Forest, avel, utställningar och politik! Vi hade inte alltid samma uppfattning, men det var högt till tak, och det mynnade alltid ut i intressanta samtal.

Hennes ständiga följeslagare var en Basset. Och vid alla fikastunder fick man ha strikt koll på sin macka eller bulle.... Risken var annars stor att man blev bestulen på godsakerna! Minns också när man pratade i telefon med Ella. Rätt som det var fick hon lägga ifrån sig luren (detta var innan mobiltelefonens tid...), för att göra en uttryckning till köket! Där hunden försåg sig själv, med något som låg på diskbänken.

Ella var ett energiknippe! Ser framför mig en energisk dam med spänstiga steg och lite ostyrig frisy. Hon hade alltid många bollar i luften. Ett kärt minne var när vi firade att Ella fyllt 80 år. Vi lyckades samla ihop en hel hop (tror det var 18 st) Smedhultsponnyer, som kom till utställningen i Björbäck. Det blev en parad inne på gräsbanan. Ella fick lappar med hästens namn på (+ att vi hade ett par extra med namn på ponnyer som inte var på plats...). Och alla utom en lyckades hon placera rätt! Den som hon inte tog var Åmar. För det kunde ju inte vara han... Ella sa: Han går ju i en hage hemma på Smedhult! Det Ella inte visste var att vi under lunchen hade organiserat att några personer var hemma på Smedhult och hämtade Åmar!

Hon hade också ett politiskt engagemang. 1967 blev hon Sveriges första kvinnliga kommunalråd (Helsingborg). I slutet av 70-talet blev hon erbjuden posten som justitieminister, men avböjde. Många av oss har nog varit på Knutpunkten i Helsingborg. Ella var en starkt drivande kraft till byggandet av detta kommunikationsnav för färjor, tåg och bussar, blev av.

Det går inte att skriva en minnesruna över Ella, utan att berätta vad hon (och Börje) betytt för NF-ponnyns etablering i Sverige.

De ston som de importerades i första skedet var: Perrywood Firefly (ponnyn på SNF's logga!), Pride of Beechwood, Newtown Marigold, Bull Hill Creamola Foam, Ree'em Good Start och Burton Lady.

Redan i de första fölomgångarna, föddes flera ponnyer som har haft stor betydelse!

Att presentera alla (ca 150 st) Smedhultsponnyer, är inte möjligt. Men vill gärna presentera de som haft stor inverkan på den svenska aveln.

SMEDHULTS STARLIGHT SON RNF 14 (f.1965 e.Burton Starlight RNF 24 u:Bull Hill Creamola Foam). Han Elit-premierades på Generalmönstringen på Elmia 1989. Far till fyra godkända hingstar och många tävlingsponnyer.

SMEDHULTS CAVAT RNF 44 (f.1971 e:Merrie Master RNF 11 u:Perrywood Firefly RNF 22) också han Elit-premierades 1989. Än idag ser vi mycket av hans blod. På tävlingsbanorna har hans ättlingar sopat mattan i flera decennier! Far till fem godkända hingstar. Det stuteri som vi främst förknippar med Cavat, är Fredriksberg. Han var verksam där i många år, och lämnade över 170 avkommor (nästan 50 av dessa har prefixet Fredriksberg).

SMEDHULTS BELINDA RNF 463 (f. 1970 e:Smedhults Starlight Son RNF 14 u:Perrywood Firefly RNF 22) köptes av Bengt Karlsson i Vintrosa. Belinda var grunden till framgångsrika Stuteri Valentin. Hon var bl.a mor till Belona RNF 952, och hon i sin tur fick hingstarna Valentin Bell RNF 112 och Valentin Bello Sun RNF 143.

SMEDHULTS HARMONI RNF 974 (f.1976 e:Merrie Master RNF 11 u:Pride of Beechwood RNF 43) Såldes till Bo Ivarsson, och var ett av stamstona på Sörby. Genom sina döttrar finns hon representerad i flera av de godkända hingstar som kommer från Sörby. Och det har också kommit många tävlingsponnyer ur denna linje.

SMEDHULTS FREDA RNF 839 (f.1974 e:Burton Starlight RNF 24 u:Bull Hill Creamola Foam RNF 48). Freda fick endast två avkommor, men har ändå fått en stor betydelse i svensk avel. Hennes dotter Smedhults Jenny RNF 1267 (ELIT) köptes av Cristina Isoaho på Cristalls Stuteri. Jenny fick 14 avkommor.

Hon är mor till hingsten Cristalls Jolly Jumper RNF 114 och många duktiga tävlingsponnyer.

SMEDHULTS LINDA RNF 1847 (NF 442 f.1980 e:Merrie Master RNF 11 u:Burton Lady RNF 242). En fantastisk fälttävlans ponny! Vann EM 1990 och SM 1991! Hon fick endast en avkomma i Sverige. Men exporterades till Finland, och hos Gun-Britt Cederlund på Klockas Stuteri fick hon 8 föl. I Finland är hon Elit-premierad. Linda blev 31 år gammal.

SMEDHULTS NOVA RNF 1268 (f.1982 e:Merrie Master RNF 11 u:Wootton Dawn RNF 199). Nova var kvar som avelssto på Smedhult. Hon fick 9 avkommor och blev ELIT-premierad. Mor till avelshingsten Smedhults Torped RNF 111.

SMEDHULTS PENNY RNF 1385 (f.1985 e:Merrie Master RNF 11 u:Burton Lady RNF 242). Hon började med att vara avelssto på Smedhult. Efter sex föl där, såldes hon, och fick en ny karriär som framgångsrik dressyrponny! Och efter sina framgångar på tävlingsbanorna, blev hon åter avelssto. Och fick ytterligare tre föl. Penny blev ELIT-premierad, fick Diplom som 3-åring och flerfaldigt guldbelönad med som mest 44 p.

Sista fölomgången på Smedhult föddes 2010. Så än finns det en chans att föra blodet vidare! Jag hoppas att några av de Smedhultsston som är i fertil ålder, betäcks 2023!

Ella, tack för allt!